

Puidumõõtmine mõõtmisliinil

(mõõtmismeetodi kavand 30.07.15)

1. Üldosa

Järgnevasse teksti on kogutud tegevuste kaupa üldised põhimõtted, mida tuleb järgida mõõteliinil puidumõõtmise (koguse ja kvaliteedi määramise) korraldamises, et tagada osapoolte vaheline usaldus ja seaduslik õiguskaitse. Puiduga tehtava tehingu osapoolte vahelised kokkulepped on käesolevast juhendist siduvad.

2. Lepingu üksikasjad

Leping peab sisaldama järgmisi üksikasju:

- kasutatav mõõtmismeetod,
- mõõtmiskoht,
- mõõtja (ostja, müüja, keegi muu),
- puidu mõõtmise ja kvaliteedi määramise nõuded,

3. Informeerimiskohustused

3.1 Ümarpuidu müük metsa äärest puidumõõtmisega mõõtmisliinil

Müüja teatab ostjale, millal on puidukogus äraviimiseks valmis. Teates peavad sisalduma järgmised üksikasjad:

- müüja nimi,
- lepingu number ja kuupäev,
- puiduvirnade identifikaatorid (tähisted).

Müüja peab tähistama virnad vastavalt teates märgitule.

Lisaks eelnevale on soovitatav avaldada (ostjale) palkide arv puidusortide kaupa ning virna kaupa mõõdetava puidu hinnatud puidukogus tihumeetrites.

3.2 Kasvava metsa müük puidumõõtmisega mõõtmisliinil

Enne raie algust peab ostja teatama müüjale või müüja esindajale raie algamisaja. Samuti peab ostja teatama müüjale puidu äraveo aja(d).

4. Puidu äravedu

Ostja või tööandja annab vedajale veokorralduse, kus on märgitud mõõteliinil mõõtmiseks mõeldud puidukogused. Vedaja peab hoolt kandma, et erinevad puidukogused ei seguneks veol ning et need saavad ostja laoplatsil teistest virnadest eraldi virnastatud, et võimaldada nende eraldi mõõtmist.

Vedaja peab puidukoguste segi mineku vältimiseks esitama puidu mõõtmisliini mõõtjale iga puidukoguse identifikaatorid (tunnusnumbrid või nimetused).

5. Koorma maha-laadimine puidu ostja territooriumile

Ostja territooriumile toodud puit tuleb mõõta koheselt. Kui see ei ole võimalik, tuleb eraldi mõõdetavad puidukogused laoplatsile maha laadida selgelt eristatavalt ja vastavalt märgistatult, võimaldamaks neid hiljem eraldi mõõta.

6. Mõõtmine

Mõõtja registreerib iga puidukoguse identifikaatorid (tunnusnumbrid) ja hoolitseb puidukoguste eraldi püsimise eest mõõtmise ajal. Mõõtja peab mõõtmistulemuste säilimise garanteerima igal juhul (elektrikatkestuste, arvutirikete jne. puhul peavad andmed säilima).

Mõõtmisega seotud osapooltel on õigus tutvuda mõõtmisprotseduuriga, selle toimumise ajas eelnevalt kokku leppides.

Kui kõik puidukogusesse kuuluvad notid on ostja territooriumile toodud ja ära mõõdetud, koostab mõõtja mõõtmisdokumendid ja edastab kõigile tehingu osapooltele.

7. Kontrollisüsteem

7.1 Mõõtmisseadme kontrollimine

Mõõtja peab pidevalt jälgima mõõtmisseadme töökorras olekut. Vajadusel reguleerib mõõtja mõõtmisseadet, kasutades etalonina selleks ettenähtud teadaolevate mõõtudega kalibreerimismõõtu või toru. Mõõtja peab registreerima kirjalikult kõik mõõtmisseadme kontroll- ja reguleerimistoimingud ning säilitama andmed aasta jooksul.

7.2 Juhuslikult võetud proovikoguste kontrollmõõtmine

Mõõtmismeetod peab sisalduma juhuslikult võetavatel proovidel põhinev kontrollisüsteemi, mille abil jälgitakse põhimõõtmise täpsustaset.

Kontrollkogus saadakse juhuslikult loositud koguste (näiteks üksikute palkide) kogumina ja mõõdetakse uuesti üle käsitsi sama meetodit või muud täpsuselt põhimõõtmisele vastavat meetodit kasutades. Puidukoguse mõõtmisega seotud osapooltel on õigus olla sellest võetud kontrollkoguse mõõtmise juures.

Kontrollmõõtmise tulemused tuleb säilitada vähemalt üks aasta. Mõõtmisega seotud osapooltel on õigus tutvuda soovi korral kontrollmõõtmise tulemustega.

8. Vigade ja mõõtmiserinevuste käsitlemine

8.1 Käsitlusvead

Puidukoguste mõõtmisel avastatud vead, näiteks puidukoguste segunemised ja kadumised, selgitatakse välja koheselt ja korrigeeritakse. Korrigeeritud tulemus avaldatakse kõigile mõõtmisega seotud osapooltele heakskiitmiseks.

8.2 Mõõtmiserinevused

Punktide 7.1 ja 7.2 põhjal avastatud mõõtmiserinevuste tekkimise põhjused selgitatakse ja vastavalt mõõtmiserinevustele teeb mõõtja mõõtmistulemustesse vajalikud parandused ning reguleerib vastavalt mõõtmisseadmeid.

9. Erimeelsused

Kui mõõtmistulemuse suhtes tekib erimeelsusi (kogus ja/või kvaliteet), tuleb tulemuse suhtes rahulolematul osapoolel sellest koheselt teatada mõõtmise sooritajale. Erimeelsust tuleb püüda esmalt lahendada puidukoguse mõõtmisega seotud osapoolte ringis. Kui osapooled ei suuda erimeelsuse osas kokkuleppele jõuda, võib rahulolematu osapool paluda tehinguga mitteseotud mõõtmiseksperti anda mõõtmisasja kohta otsus võimaliku paranduse tegemiseks mõõtmistulemusse.